

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3517/2023. (XII. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.037/2021/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó Gazdasági Versenyhivatal jogi képviselője útján (Lomnici Ügyvédi Iroda, irodavezető: dr. ifj. Lomnici Zoltán ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.037/2021/5. számú végzése (a továbbiakban: Végzés) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, amelynek alapjaként megjelölte az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, valamint 28. cikke megsértését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozó állami szerv versenyfelügyeleti eljárásban hozott, bírságot kiszabó Vj/85-188/2016. számú határozatát a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.043/2020/14. számú ítéletével megsemmisítette. Az indítványozónak mint alperesnek az e döntés ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmét a Kúria befogadta, de Kfv.II.37.243/2021/11. számú ítéletével a támadott bírósági ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] Ezt követően az indítványozó jogegységi panaszt nyújtott be arra hivatkozással, hogy a kúriai ítélet eltért két korábbi kúriai ítéletbe foglalt jogi állásponttól. A Kúria húsz bíróból álló jogegységi panasz tanácsa a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/C. § (6) bekezdése alapján – hivatkozva arra is, hogy a törvény szerint hiánypótlási felhívás kiadásának nem volt helye – a jogegységi panaszt a Végzéssel visszautasította. Indokolása szerint az indítványozó az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva teljes személyes illetékmentességre hivatkozott, a (2) bekezdés azonban ehhez egy további feltétel teljesülését írja elő, amelynek fennállásáról a (3) bekezdés szerint nyilatkozni kell. Az indítványozó nem csatolta ezt a nyilatkozatot, és az eljárási illetéket sem fizette meg.
- [4] Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be. Indítványában elsősorban azt sérelmezte, hogy a Kúria a Kfv.II.37.243/2021/11. számú ítéletében a „kereskedelmi gyakorlat tisztességének megítélése kérdésében” indokolás nélkül eltért a korábbi gyakorlatától, és e tekintetben figyelmen kívül hagyta az indítványozó érvelését. Kifogásolta továbbá, hogy a Végzésben a Kúria nem vette figyelembe azt a köztudomású tény, hogy a Gazdasági Versenyhivatal „vállalkozási tevékenységet nem folytat: az alapító okirat nyilvánosan elérhető, így bárki ellenőrizheti”. Az „illetékmentesség maga ugyan nem alkotmányos alapjog”, de annak „indokolatlan denegációja” – különös tekintettel arra, hogy az eljárás más szakaszában az indítványozó személyes illetékmentessége nem kérdőjeleződött meg – kirívó jogértelmezési hibának minősül, amely megfosztotta az indítványozót a jogegységi panasz mint speciális jogorvoslat igénybevételének a lehetőségétől. Mindezek miatt az indítványozó szerint sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [XXVIII. cikk (1) bekezdés], illetve ezen belül a bírósághoz fordulás joga és a Kúria ítéletével kapcsolatban az indokolt bírói döntéshez való jog is, valamint az Alaptörvény 28. cikke. Az indítványozó mindemellett hivatkozott a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmé-

re [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és arra is, hogy a jogegységi panasz visszautasításával a Kúria megfosztotta őt a Bszi. 41/C. §-a szerinti jogorvoslat lehetőségétől [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés].

- [5] 2. A jogegységi panasz eljárást megelőző eljárás felperese *amicus curiae* beadványban ismertette az Alkotmánybírósággal az ügygel kapcsolatos álláspontját.
- [6] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit jelen ügyben a következőket lehetett megállapítani.
- [7] A támadott kúriai végzést az indítványozó 2022. február 22-én vette át, a panaszt április 25-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvannapos határidőn belül – adta postára. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [8] Az Alkotmánybíróság a 3442/2023. (X. 25.) AB végzésében rámutatott arra, hogy „[a]z indítványozói jogosultság Abtv. 51. § (1) bekezdése szerinti vizsgálata az ügy érdemi vizsgálatának előkérdése.” Az Alkotmánybíróság ezért elsőként az indítványozói jogosultság kérdését vizsgálta.
- [9] Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2023. június 1-jei hatállyal módosította az Abtv. 27. §-át, amelynek következtében a közhatalmi jogkörben eljáró indítványozók indítványozói jogosultsága az Abtv. 27. §-át illetően megszűnt.
- [10] Mivel a közhatalmat gyakorló indítványozó indítványozói jogosultságának kérdése a Módtv. hatálybalépését követően merül fel, az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy a folyamatban levő ügyekben alkalmazni kell-e az új szabályokat. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépését követően a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint b) megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni.
- [11] A Jat. szerinti, „ha jogszabály eltérően nem rendelkezik» kitétel azt jelenti, hogy a közvetett visszamenőleges hatállyal való hatályba léptetésnek (»a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell») külön jogszabályi rendelkezésen kell alapulnia, ami jelen esetben hiányzik. A Jat. főszabály szerint tehát nem terjeszti ki a folyamatban lévő ügyekre a módosítás alkalmazhatóságát, arra akkor van lehetőség, ha a módosítás kifejezetten így rendelkezik. Mivel jelen esetben a Módtv. erről nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a módosított szabályozást csak a hatálybalépését követően az Alkotmánybírósághoz érkezett indítványok esetén kell alkalmaznia, vagyis a 2023. június 1-jét követően érkezett indítványokra.” (Indokolás [12]–[15]) Ezért a törvény módosítás jelen ügyben nem akadályozza az indítvány elbírálását.
- [12] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanakkor „a jogegységi panasz eljárás *sui generis* eljárás, melyben az azt lezáró érdemi döntés az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján támadható alkotmányjogi panasszal. A jogegységi panasszal támadott határozatot hatályon kívül helyező, és a bíróságot új eljárásra, illetve új határozat hozatalára utasító, továbbá a jogegységi panaszt visszautasító döntés viszont nem {vesd össze: 3001/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [3]; 3006/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [15]; 3482/2022. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [6]; 3437/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [18]}. Ugyanez következik az Ügyrend 2023. május 11-én hatályba lépett és folyamatban lévő ügyekben is alkalmazandó 32/B. § (3)–(4) bekezdéséből” {3410/2023. (X. 11.) AB határozat, Indokolás [22]}. Erre tekintettel megállapítható, hogy az indítványozó által támadott Végzés ellen, mivel az a jogegységi panaszt visszautasította, az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszra nincs helye.
- [13] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg az indítványokkal szemben támasztott törvényi feltételeknek [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. november 21.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1029/2022.

